

Text – Velká obrazová encyklopedie – Zvířata a ostatní živočichové, nakladatelství Svojtka a kol., 2011, str.230.

První savci žili na souši, ale současní savci obývají rovněž vodní prostředí a vzduch. Suchozemští savci mají čtyři nohy, z nichž se u savců žijících ve vodě často vyvinuly ploutve. Savci, kteří létají nebo plachtí, například netopýři, jsou vybaveni „plachtami“ z kůže, které jim pomáhají udržet se ve vzduchu. Mnoho savců vlastní dobrý zrak a ostrý čich a v porovnání s ostatními živočichy vysoce vyvinutý mozek. Jsou teplokrevní, což znamená, že mohou zůstat aktivní i během chladného období. Většina savců rodí živá mláďata, až na několik výjimek kladoucích vejce.

Právě tito vejcorodí nebo také ptakořitní patří mezi vývojově nejprimitivnější. Patří mezi ně tři druhy z řádu ptakořitných, kteří obývají pouze Novou Guineu a Austrálii. Vyznačují se některými rysy, jež jim propůjčují neobvyklost. Dospělí jedinci jsou vybaveni zobákovitou tlamou bez zubů a samice sice produkují mléko, ale chybějí jim bradavky. Mléko prosakuje z mléčných žláz skrze kůži.

Když se zhruba před dvěma stoletími objevil poprvé ptakopysk v Evropě, vědci jím byli tak udiveni, že se domnívali, že jde o podvod. Není se čemu divit, vždyť ptakopysk vypadá jako kombinace mezi savcem a ptákem. Tělo mu pokrývá měkká, hnědá kožešina, ale vlastní též plovací blány na nohou a kachní zobák. Ptakopyskové žijí v jezerech a řekách Tasmánie a východní Austrálie, kdy zobákem prozkoumávají bahno na dně, aby vypátrali larvy hmyzu, korýše apod. Během rozmnožovacího období samice vyhrabou dlouhou noru, do níž snesou dvě až tři vejce. Stočí se okolo vajec až do vylíhnutí mláďat a poté je krmí svým mlékem po více než pět měsíců. Samci jsou vyzbrojeni na zadních nohách jedovou ostruhou, kterou mohou způsobit bolestivé zranění.

Z ježurovitých rozlišujeme dva druhy žijící v Nové Guineji. Celé tělo paježur pokrývá srst a bodliny. Protážený rypáček je o něco širší než tužka, nohy jsou krátké, zakončené prsty se silnými drápy. Ježury jsou vynikající hrabači, a právě pomocí drápů se dokážou dostat do hnízd mravenců nebo termištů, kde chytají jejich obyvatele dlouhým jazykem. V průběhu rozmnožovacího období snášejí samice jedno až tři vejce, která se inkubují uvnitř zatepleného, dočasného vaku. Po vylíhnutí zůstávají mláďata ještě po dobu osmi týdnů v bezpečí vaku, dokud jim nezačnou růst bodliny.

Vytvoř otázku na tyto odpovědi tak, ať Ti dávají smysl i následující odpovědi 😊:

1.
V Austrálii a na Nové Guineji.
2.
V jezerech a řekách Tasmánie a východní Austrálie.
3.
Mlékem z mléčných žláz, ale bez bradavek.
4.
Jedovou ostruhou na zadních nohách.
5.
Plovací blány mezi prsty a kachní zobák.
6.
2 – 3 vajíčka.

Dotvoř otázku tak, ať Ti dávají smysl i následující odpovědi 😊:

1. Kdo? Ježury.

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

2. Čím? Mravenci a termity.
3. Co? Silné drápy.
4. Kde ? Uvnitř vaku.
5. Co? Srst a bodliny.
6. Jak ? Inkubace.